

A Kúria a dr. Horváth Ákos Milán ügyvéd által képviselt felperesnek - a ... felszámoló (Lakásszövetkezetek és Társasházak Országos Szövetkezete által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Szombathelyi Munkaügyi Bíróság előtt 8.M.233/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Szombathelyi Törvényszék 8.Mf.20.910/2011/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Szombathelyi Törvényszék 8.Mf.20.910/2011/2. számú ítéletét abban a részében, amelyben a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érintette, nem érinti. A jogerős ítéletnek a felperest illetékfizetésre kötelező rendelkezését hatályon kívül helyei és a felperest 169.320,- Ft (Százhatvankilencezer-háromszázhusz forint) elsőfokú és 169.320,- Ft (Százhatvankilencezer-háromszázhusz forint) másodfokú eljárási illeték megfizetése alól mentesíti.

Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja. Az első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes 2008. március 28-án függetlenített elnökké választotta a felperest, s ez alapján határozott időre, 2013. március 29-éig tartó határozott időre szóló munkaszerződést kötöttek elnöki munkakör ellátására. A felperes személyi alapbére havi 281.880,- Ft volt. A munkaszerződésben rögzítették azt is, hogy a felperes évente 13. havi bér megfizetésére válik jogosulttá. E kötelezettségének az alperes 2010. év után nem tett eleget.

Az alperes közgyűlése 2011. március 3-án akként határozott, hogy az alperes jogutód nélkül 2011. március 31-ével szűnjön meg. A közgyűlésen megválasztották a felszámolókat.

Az alperes 2011. március 31-én tartott közgyűlésén 5/2011.(03.31.) számú határozatával kimondta az alperes e nappal történő jogutód

nélküli megszűnését, illetve 8/2011.(03.31.) számú határozatában úgy döntött, hogy a felperes 2008. március 31-én kelt és 2013. március 29. napjáig érvényes határozott idejű munkaviszonyát a **alperes** jogutód nélküli megszűnését kimondó közgyűlési határozata alapján 2011. március 31-i hatállyal megszünteti. A közgyűlés 9/2011.(03.31.) számú határozatával a tisztségviselőit, köztük az elnök felperest is választott megbízatása alól az alperes jogutód nélküli megszűnésére hivatkozással 2011. március 31-ével felmentette.

A határozatok alapján az alperes a Vas Megyei Bírósághoz, mint a társadalmi szervezetek nyilvántartását vezető bírósághoz törlés iránti kérelmet terjesztett elő.

A felperes az intézkedést sérelmezve keresetet nyújtott be a munkaügyi bíróságon, melyben elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát, az abban megjelölt indok nem volt valós, hiszen az alperes 2011. március 31-ével nem szűnt meg jogutód nélkül, mert e nappal nem következett be a nyilvántartásból való törlése. Másodlagosan az Mt. 88. § (2) bekezdése alapján egy évi átlagkeresete megfizetésére kérte kötelezni a munkáltatót. Ezen túl 2010. évre járó 13. havi bérére megfizetésére is igényt tartott. Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy nem szüntette meg a felperes munkaviszonyát, hanem a jogutód nélküli megszűnésére tekintettel állapította meg a jogviszony megszűnését. A megszűnés kimondását követően a munkáltató nem működött tovább, a felperesnek nem volt munkavégzési kötelezettsége.

A Szombathelyi Munkaügyi Bíróság 8.M.233/2011/15. számú ítéletével kötelezte az alperest 3.664.440,- Ft és 57.500,- Ft perköltség megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú eljárási illeték megfizetéséről akként rendelkezett, hogy abból 89.500,- Ft-ot a felperesnek, míg 130.400,- Ft-ot az alperesnek kell viselnie.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes munkaviszonya nem az alperes jogutód nélküli megszűnésére tekintettel került felszámolásra, mivel az alperes az ítélet meghozataláig nem szűnt meg, a társadalmi szervezetek nyilvántartásából történő törlésre nem került sor. Az alperes intézkedése az Mt. 88. § (2) bekezdése szerinti jognyilatkozatnak tekintendő, ez alapján kötelezte az alperest a felperes egy évi átlagkeresetének megfelelő összeg megfizetésére. Helyt adott a bíróság a felperes 13. havi bér megfizetésére irányuló igényének is.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szombathelyi Törvényszék 8.Mf.20.910/2011/2. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, fellebbezett

részeiben megváltoztatta, s az alperest terhelő marasztalási összeget 858.455,- Ft-ra, az elsőfokú perköltség összegét 42.000,- Ft-ra szállította le. Ugyancsak leszállította az alperest terhelő illeték összegét, s mellőzte az alperes elsőfokú illeték megfizetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészítette ki, hogy a felperes 1975 óta állt a ..., majd annak jogutódja alkalmazásában elnökként határozott idejű munkaszerződéssel. Az így kiegészített tényállás alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a felperes munkaviszonya megszűnésével kapcsolatban nem megfelelő jogi következtetéseket vont le. Álláspontja szerint az Mt. 86. §-a b) pontjára tekintettel amennyiben a munkáltató, mint társadalmi szervezet jogutód nélkül megszűnik, úgy megszűnik a munkaviszony is. Ezt rögzítette és nyilvánította ki az alperes közgyűlése 8/2011. számú közgyűlési határozatában és erről a tényről tájékoztatták a felperest is. Nem a felperes munkaviszonyának megszüntetésére került tehát sor, a munkaviszony megszűnésének módját a közgyűlési határozat téves szóhasználata nem befolyásolta.

A másodfokú bíróság kifejtette, hogy az 1989. évi II. törvény 20. §-a szerint a társadalmi szervezet megszűnik feloszlással, más társadalmi szervezettel való egyesüléssel, feloszlattal, illetőleg megszűnésének megállapításával. Az erről való döntés és a bíróság által a nyilvántartásból való törlés két külön jogi aktusnak minősül. Erre tekintettel a társadalmi szervezet a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg joghatályosan, de a közgyűlés feloszlását kimondó határozatának időpontjára visszaható hatállyal. A bíróság általi törlés tehát konstitutív, de visszamenőleges hatályú. A felperes jogviszonya erre figyelemmel az Mt. 86. § b) pontja alapján külön jognyilatkozat nélkül megszűnt, s számára az Mt. 86/B. §-a alapján a felmentési időre járó munkabért kell megfizetni. A felperest e címen így 45 napra járó 576.565,- Ft illette meg a 13. havi bér megfizetése mellett. Mivel a felperes a jogviszony megszűnésekor nyugdíjasnak minősült, számára nem járt végkielégítés.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és hozzon az elsőfokú ítéletnek megfelelő új határozatot, figyelemmel arra, hogy a Szombathelyi Törvényszék megsértette az Mt. 88. § (1) és (2) bekezdéseit, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítéletében foglaltakkal ellentétben a közgyűlés szándéka határozott, egyértelmű és kifejezett volt a tekintetben, hogy a munkaviszonya a közlés időpontja alapján azonnali hatállyal szűnjön meg. Jogviszonya megszüntetéséről a 8/2011. számú közgyűlési határozat rendelkezett, s bár ugyanezen a napon de később, a 10/2011. számú határozattal kapott felhatalmazást a kijelölt felszámoló a törlési eljárás megindítására, így

megállapítható, hogy a törlési eljárás a munkaviszony megszüntetéséig meg sem indult. Mivel az alperes szándéka az azonnali hatályú megszüntetésre irányult, így a felperest az Mt. 88. § (2) bekezdése alapján megilleti 1 évi átlagkeresete, s az Mt. 88/A. §-a nem alkalmazható. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság mellőzte annak vizsgálatát, hogy a felperes munkaviszonya határozott idejűnek volt-e tekinthető, figyelemmel arra, hogy az 1975 óta fennállt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében anyagi jogszabálysértésként az Mt. 88. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak megsértésére hivatkozott, valamint a jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, így téves következtetések alapján hozta meg ítéletét.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemét érintő jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok felülmérlegelésének, továbbá bizonyítás felvételének nincs helye. Ezért a bíróság azt vizsgálta, hogy milyen bizonyítékok álltak a másodfokú bíróság rendelkezésére, s azokat okszerűen mérlegelte-e.

A Munka Törvénykönyve különbséget tesz a munkaviszony megszűnése és megszüntetése között. A megszűnés nem a felek jognyilatkozatán alapul, annak oka mindig valamely objektív körülmény, amely bekövetkezése esetén a munkaviszony automatikusan megszűnik. A megszűnési ok tehát olyan szerződést megszüntető jogi tény, amely a felek akaratán kívül esik, attól független.

Az alperes közgyűlése 5/2011.(03.31.) számú határozatával 2011. március 31-ével kimondta az alperes jogutód nélküli megszűnését. Szintén e napon kelt határozatával felmentette a tisztségviselőit az alperes jogutód nélküli megszűnésére hivatkozással a választott tisztség ellátása alól, s rendelkezett az iránt, hogy a kijelölt felszámoló a törlés iránti eljárást megindítsa.

A 8/2011.(03.31.) számú határozat is utalt arra, hogy a felperes jogviszonya megszűnésének indoka a **alperes** jogutód nélküli megszűnését kimondó 5/2011.(03.31.) számú közgyűlési határozat, az ezzel ellentétes megszüntetésre irányuló szándék vonatkozásában

adat nem merült fel. Ennek megfelelően helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes jogviszonya a felek erre irányuló akaratnyilatkozata nélkül a meghatározott objektív körülmények beálltával a munkáltató megszűnésével egy időben automatikusan megszűnt, a közgyűlési határozat téves szóhasználata a megszűnés módját nem befolyásolta.

Mindezek alapján helytállóan rendelkezett a másodfokú bíróság arról is, hogy a felperest az Mt. 86/A. §-a szerint a felmentési időre járó munkabére illette meg. Minthogy a felperes munkaviszonya az Mt. 86. § b) pontja alapján megszűnt, tévesen hivatkozott a felperes annak Mt. 87. § e) pontja szerinti megszüntetésére és az Mt. 88. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásának lehetőségére.

A felperes kereseti kérelme nem irányult annak megállapítására, hogy jogviszonya ténylegesen határozatlan időtartamban állt fenn az alperesnél, a felülvizsgálati kérelemnek erre vonatkozó érvelését ezért a Kúria érdemben nem vizsgálta. Mivel a másodfokú bíróság az ítélete alapjául szolgáló tényállást jogszerűen állapította meg, s nem tett a per adataiból okszerűen nem következő megállapítást és nem jutott a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével megalapozatlan ténybeli következtetésre, így nem megalapozott a felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére való hivatkozása.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság ítélete nem volt jogszabálysértő, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pernyertes alperesnek bizonyított költsége nem merült fel, ezért a Kúria e körben a határozathozatalt a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte, míg az első-, másodfokú, valamint felülvizsgálati eljárási illetéket - a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre tekintettel - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. április 3.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő